

Stráž

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Tachov

Nadmořská výška: 448 m n. m.

Počet obyvatel: 1 229

Adresa URL: www.obecstraz.cz

Okres: Tachov

GPS souřadnice: 49.668783N, 12.775456E

První pís. zmínka: 1331 (693 let)

PSČ: 348 02

Historie obce Stráž

České jméno vsi, jejíž existenci můžeme předpokládat již ve 12. století, svědčí o skutečnosti, že Stráž byla důležitou součástí obrany zemských hranic. Stala se střediskem přimdkých Chodů a byla pro ně soudním místem.

První písemnou zmínku o Stráži máme už z roku 1331. Tehdy již byla Stráž podobně jako Přimda, komorním městečkem, založeným na královském velkostatku a spravovaným prostřednictvím purkrabího na blízkém královském hradě Přimdě. Privilegiem Jana Lucemburského, které vydal král na sněmu v Domažlicích 23.srpna 1331, bylo uděleno Stráži právo týdenního trhu každou sobotu, právo svobodného odkazu majetku a důležité právo volby rychtáře, kterým Stráž předběhla o celé století i většinu královských měst. Strážští měšťané nesměli být poháněni před zemský soud a byli též osvobozeni od všech dávek kromě obecné berně. V pohusitské době došlo k výraznějšímu přílivu německého obyvatelstva - německý název pro Stráž je doložen až v roce 1429 (Neystatl, Neuenstadt...Neustadt). Příčinou germanizace bylo vylidňování při pohraničních válečných potyčkách. Z komorního městečka se postupně stalo poddanské, když jej od poloviny 15. století měli v zástavním držení s celým přimdkým panstvím Švamberkové. Tehdy bylo ve Stráži 96 měšťanských a šest podružských domácností. Obyvatelé městečka se živili zemědělstvím a řemesly. V roce 1843 jich zde žilo přes čtrnáct set ve 193 domech. Roku 1876 postihl Stráž velký požár, při němž vyhořelo 118 domů. Od roku 1910 byla Stráž spojena železnicí s Tachovem a Domažlicemi. V roce 1938 zde ve 218 domech žilo 926 Němců, 31 Židů a 19 Čechů.

